

LA LUDOTECA DEL
MESTRE MORERA:
UN ESPAI DE JOC I
LLENGUATGE

I. PRESENTACIÓ

El projecte de la ludoteca a la nostra escola va néixer com a resposta a la necessitat de comunicació i joc que vèiem en els nostres alumnes.

La nostra escola està situada a Ciutat Meridiana, un barri de la perifèria de Barcelona, on hi viuen famílies de molts països i procedències.

És un barri conegut pels desnonaments (el carrer on s'ubica la nostra escola és el carrer amb més desnonaments de tota Europa).

Aquests fets, i també els alts índex de violència que detectem viuen els nostres infants a casa, ens van portar a crear un espai de joc (tipus "pis IKEA" que els permetés :

- ✚ Vincular-se positivament amb l'escola i els seus companys/es, a partir d'experiències de socialització.
- ✚ Evocar i treure experiències i vivències a través del joc simbòlic, que ens ajudés a comprendre l'entorn dels nostres infants, poder parlar amb ells i plantejar-los models diferents (més pacífics i no tant violents).
- ✚ Proporcionar un llenguatge quotidià que els donés fluïdesa i els ajudés després a construir el pensament, organitzar i estructurar el discurs.

El projecte de joc a la nostra ludoteca disposa de tres moments:

- ✚ Un primer moment on els alumnes han de fer una breu presentació, descripció, expressió d'una vivència...abans d'entrar.
- ✚ Un segon moment de joc a dins l'espai de la ludoteca, on els nens i nenes lliurement escullen el racó a què volen jugar.
- ✚ Un darrer moment, on els infants, una vegada han recollit l'espai de joc, expliquen als seus companys a què han jugat, amb qui i si han gaudit o no.

La valoració d'aquesta experiència, que vàrem iniciar el 2011, és molt positiva. Ja que són els propis nens i nenes els que s'organitzen, interactuen, aprenen a regular-se i incorporar formes de relació des del llenguatge oral i no tant des de la força.

2. UNITAT DIDÀCTICA

DURADA: TOT EL CURS **sessions** 25 **ÀREA:** Intercomunicació i llenguatge oral

P3 Tarda del dimecres, **P4** Tarda del dijous, **P5** tarda del dimarts

Horari : De 15:00 a 16:30

1. Competències i capacitats que es treballen:

- Comunicativa lingüística.
- Competència d'iniciativa i autonomia personal.
- Competència

2. Organització dels espais i criteris d'adequació de material:

Les sessions es desenvoluparan a la Ludoteca de l'escola.

CRITERIS

- Partir de les capacitats dels alumnes, d'allò que són capaços de fer.
- Presentar activitats experimentals i que afavoreixin l'aprenentatge significatiu.
- Augmentar de manera progressiva el grau de dificultat.
- Ús de la repetició per la millora de l'ús de la llengua.

3. Objectius didàctics:

- Utilització dels diferents tipus de comunicació bàsica mitjançant senyals paralingüístics i/o lingüístics.
- Utilització de noms, adjectius i verbs en situació d'ús i comunicació.
- Utilització de variacions morfològiques de gènere i nombre en el nom i en els adjectius.
- Utilització dels determinants.

4. Continguts:

- Observació dels diferents senyals comunicatius, el gest i l'entonació.
- Identificació dels senyals, del missatge i de l'emissor.
- Interpretació i compleció del significat d'una informació.
- Comprensió progressiva de variacions morfològiques de

- Domini progressiu de la frase. L'estructura i l'entonació: interrogatives, exclamatives, imperatives, afirmatives i negatives.
- Iniciació en la utilització de diferents formes de comunicació.
- Imitació, joc i representació amb el gest i la paraula.
- Memorització de fets i situacions relacionades amb contextos significatius.
- Evocació oral de les experiències relacionades en situacions puntuals i extraordinàries o en situacions més habituals.
- Retenció i memorització d'informacions concretes.
- Adquisició de vocabulari en contextos significatius.
- Ampliació del vocabulari relacionat amb els camps d'experiència.

5. Criteris d'avaluació:

S'avaluarà a través de l'observació i la gravació de produccions comunicatives dels alumnes.

- ✎ Establir relacions comunicatives i de joc simbòlic amb els iguals.
- ✎ Identificació i reproducció oral de situacions i vivències.

gènere i nombre.

- Memorització de vocabulari específic.

Fets i conceptes (saber)

- Vocabulari de feines i oficis que es puguin relacionar amb persones conegudes de l'entorn familiar.
- Coneixement de l'ús que hom fa de les diverses estances de casa i altres espais quotidians.
- Mostrar coneixement de la utilització i les funcions dels objectes, els productes i els materials d'ús habitual o del context proper.
- Identificar i conèixer com a tals diversos objectes, éssers i fenòmens del marc natural immediat.

Actituds, valors i normes (saber ser)

- Actitud activa en el procés de joc i aprenentatge.
- Participació i adequació comunicativa.
- Creació d'actituds positives davant de l'expressió i la comunicació.
- Cura del material, ordre i neteja.

☞ Evocació i expressió correcta de paraules i missatges treballats.

6. Estructuració de les sessions

Activitat Prèvia -línia del temps

DESCRIPCIÓ: Aquesta activitat consisteix en situar els alumnes en el treball de la llengua oral.

Treballarem principalment la memorització de dites, refranys i poemes, que ens situïn en el moment què estem.

També treballarem l'estructura de la frase, insistint en el JO com a subjecte i l'acció a realitzar dins de la ludoteca, afegint tres complements segons el racó al que juguem.

Amb els alumnes de P3 i P4 afegirem l'expressió de com ens sentim o estem en aquell moment.

ORIENTACIONS: Primer afavorirem que els alumnes amb més vocabulari serveixin de model pels que tenen més mancances.

AVALUACIÓ: Aquesta activitat pretén avaluar la incorporació de vocabulari, les categoritzacions dels instruments i objectes en camps semàntics i l'estructura de la frase.

Activitat de joc dins de la ludoteca

DESCRIPCIÓ: Aquesta activitat es realitzarà dins de la ludoteca. Els alumnes jugaran en els diferents racons i la finalitat de cada espai de joc és que han de comunicar-se amb els iguals, adoptant un rol i parlant en català. Així com plantejar i evocar situacions quotidianes a les que cal donar resposta.

ORIENTACIONS: Quan els alumnes s'equivoquen dient un castellanisme o fent un altre error lingüístic, la mestra repetirà (fent modelatge) la situació comunicativa de forma correcta i convidarà als alumnes a fer la repetició.

AVALUACIÓ: Aquesta activitat pretén avaluar la incorporació correcta del vocabulari des de la situació de joc.

Activitat de reflexió i autoavaluació de la sessió

DESCRIPCIÓ: Aquesta activitat consisteix en avaluar la sessió, fent referència als objectes amb els que hem estat treballant.

Ens centrarem en la descripció dels objectes i les qualitats d'aquests.

També en l'evocació verbal de situacions i experiències de joc, per tal de promoure l'actitud reflexiva de l'aprenentatge i el llenguatge.

7. Descripció dels diferents racons

7.1. Racó de la cuineta

DESCRIPCIÓ: En aquest racó treballarem en tres àmbits semàntics com són: els elements i estris propis de la cuina, els menjars i tipus de menús, els formalismes i vocabulari entorn de la taula.

VOCABULARI ESPECÍFIC A TREBALLAR:

- A) *Accions a la cuina:* Cuinar, tallar, bullir, fregir, emplatar, escalfar, servir, pelar, fornejar, batre, amanir, barrejar, ensucrar, salar, remenar, ratllar, encendre, endreçar, rentar, utilitzar, apagar, engegar.
- B) *Àpats del dia:* Esmorzar, dinar, berenar i sopar. Fer un mos.
- C) *Accions abans i després de cuinar:* Comprar, netejar, fregar, pensar, escollir, rentar, tallar, preparar, parar taula, desparar taula, endreçar, passar el drap, escombrar i fregar.
- D) *Aliments:*
- Lactis: llet, iogurts, mantega, batuts, formatge, nata...
 - Cereals: farina, pa, flocs de cereals, blat de moro, pastes, croissant, brioix, torrades, galetes.
 - Carn: xai, porc, vedella, bistec, salsitxes, hamburgueses, botifarra, embotits, pollastre...
 - Peix: peix fresc, peix congelat, filet, varetes, rodanxa, tipus de peix (sardines, tonyina), peix enllaunat.
 - Verdures i fruites: enciam, patata, pastanaga, rave, cogombre, bledes, espinacs, api, tomàquet, pera, poma, kiwi, plàtan, síndria, meló, magrana, fruits secs...

- Condiments: sal, pebre, espècies, sucre..
- Productes envasats: sopes, llaunes, sucs, aigües...

E) *Estris, electrodomèstics i mobiliari:*

- Forquilla, ganivet, eixugamà, cullera, tovalló, estovalles, corró, batedora, escumadora, cullerot, plats, bols, pinces, estovalles.
- Microones, fogons, aspiradora, nevera, cuina, vitroceràmica, torradora, sandvitxera, batedora, liquidadora, forn, vitroceràmica, espremedor.
- Taula, cadires, prestatgeria, carret, rebost, trona...

F) *Abans i després de cuinar:*

- Draps , Fregall , Balleta , Escombria , Recollidor , Llista de la compra , Llibre de receptes, Fulletons de publicitat...

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

- Participar activament en les converses.
- Descriure un menú.
- Realitzar diferents exposicions davant d'una gravació.
- Escoltar i respectar els altres.
- Actitud reflexiva davant dels estereotips.

Activitats d'avaluació del racó

Observació directa, jocs d'endevinalles, descripcions orals, observació indirecta de les gravacions i registres, explicació d'una acció o rutina.

7.2. Racó dels metges i salut

DESCRIPCIÓ: En aquest racó treballarem els àmbits de les malalties, les parts del cos, la medicació o accions de millora i cura d'un mateix i dels altres.

VOCABULARI ESPECÍFIC A TREBALLAR

A) *Anem al metge:* Targeta sanitària , dentista, traumatòleg, pediatra, malalties d'ulls , d' ossos, de la pell, parts del cos, llibre blau del nen, analítiques i radiografies, consulta, pacient, metge, infermera.

B) *Accions*: Prendre la temperatura, embenar, punxar, enguixar, fer una radiografia, medicar, receptar, curar.

C) *Medicaments o materials*: Gorres, medicaments, guants, peücs, mascarelles, venes, gases, tiretes, maleta de metges.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- Cooperar en el joc amb els companys/es assumint un rol.
- Fer descripcions de situacions viscudes en relació al fet d'anar al metge.
- Reconèixer i denominar els objectes del racó.
- Evocar i dialogar emprant el vocabulari i les frases treballades.

Activitats d'avaluació del racó

Observació directa, jocs d'endevinalles, descripcions orals, observació indirecta de les gravacions i registres, explicació d'una acció o rutina.

7.3. Racó del supermercat

DESCRIPCIÓ: En aquest racó treballarem les situacions de compra-venda principalment de menjar.

VOCABULARI ESPECÍFIC A TREBALLAR

- A) *Anem a comprar*: Carretó de la compra, cistell, llista, bossa, moneder, diners, monedes i bitllets.
- B) *Accions*: Agafar, demanar el torn, pagar, carregar, guardar, cobrar, comprar.
- C) *Aliments i Materials*: embotits i cansaladeria, carn i carnisseria, pollastre, polleria, peix, peixateria, fruites i verdures, verduleria, forn, pastisseria, llegums, conserves, supermercat, mercat, carretó, cistell i bossa.

CRITERIS D'AVAUACIÓ:

- Cooperar en el joc amb els companys/es assumint un rol de venedor/a, comprador/a, caixer/a.
- Fer descripcions de situacions viscudes a l'hora d'anar a comprar. Demanar el torn, demanar aliments fent ús d'alguna unitat de pes, pagar, sol·licitar quan

<p>costa, quina quantitat cal donar en monedes, sol licitar el canvi...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer i denominar els objectes del racó. Caixa registradora, tendal, parada, botiga, moneder, targeta de crèdit, llista de preus... • Evocar i dialogar emprant el vocabulari i les frases treballades.
<p>Activitats d'avaluació del racó</p>
<p>Observació directa, jocs d'endevinalles, descripcions orals, observació indirecta de les gravacions i registres, explicació d'una acció o rutina.</p>
<p>7.4. Racó de l'habitació</p>
<p>DESCRIPCIÓ: En aquest racó treballarem el fet d'estar a l'habitació.</p> <p>VOCABULARI ESPECÍFIC A TREBALLAR</p> <p>A) <i>Aixecar-se</i>: Despertar, badallar, vestir-se, peces de roba, apagar el llum, esmorzar.</p> <p>B) <i>Anar a dormir</i>: Desvestir-se, posar-se el pijama, relaxar-se, explicar un conte, tapar-se amb els llençols i el cobrellit, somniar.</p> <p>C) <i>Materials</i>: pijama, cobrellit, llençol, coixí, nino de peluix...</p> <p>CRITERIS D'AVALUACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cooperar en el joc amb els companys/es assumint un rol d'infant, de pare, mare, familiar o cangur. • Fer descripcions de situacions viscudes a l'hora de despertar-se i anar a dormir. • Reconèixer i denominar els objectes del racó. Llit, tauleta, despertador, moble, prestatgeria... • Evocar i dialogar emprant el vocabulari i les frases treballades.
<p>Activitat d'avaluació del racó</p>
<p>Observació directa, descripcions orals, observació indirecta de gravacions i registres, explicació d'accions i rutines.</p>

3. Valoració de l'experiència: resultats i conclusions

Aquesta experiència ens ha suposat avenços i millores en molts aspectes:

Millores en el coneixement dels nostres infants, no només a nivell escolar, sinó també en la seva forma de joc, d'estructurar el pensament, de raonament...la ludoteca ens permet detectar quines capacitats lliures té l'alumne, quines habilitats, estratègies de relació i resolució de situacions quotidianes.

També permet assegurar un espai de joc als alumnes dins de l'escola, amb objectius d'aprenentatge; així com garantir el dret dels nostres infants a jugar i créixer a través del joc.

Valorem que els nens i nenes aprenen de forma molt més rica, natural i constant a través d'activitats de joc. D'aquesta forma els nens i nenes progressen en el seu conjunt, superant les seves dificultats, de forma global!

Com a conclusió final, dir que estem incrementant l'ús del joc en la majoria d'àrees, ja que veiem que és la millor manera d'integrar experiències significatives i relacionar els aprenentatges amb la vida quotidiana. Superant barreres socioeconòmiques, culturals i fins i tot lingüístiques.

Afegir que, la directora de la nostra escola, Noemi Rocabert Argila, dóna el consentiment de la participació de l'escola Mestre Morera a aquest concurs de la Fndación Crecer Jugando.

Adjuntem amb el document vídeos dels nens/es, fent l'activitat.

Recull fotogràfic

